PANJABI

MADE EASY

Book I

ਸੌਖੀ ਪੰਜਾਬੀ

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

By

J.S.Nagra M.A; M.Ed; Ph.D

Published by: Nagra Publications

399 Ansty Road, Coventry CV2 3BQ U.K. Telephone: 01203 617314

All rights reserved with the author. No part of this publication may be reproduced; stored in a retrieval system, transmitted, in any form or by any means, electrical, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the copyright owner.

ISBN 1 870383 01 X

1st Edition: November 1984.
Reprint: August 1986.
2nd Revised Edition: March 1988.
Reprinted: August 89, August 91, January 95.

1. Virdi Brothers, 102, The Green, Southall, Middx.
   Tel: 0181-574 4765
2. D.T.F. Asian Bookshop, 117 Soho Road, Handsworth,
   Birmingham B21 9ST. Tel: 0121 5151183
3. Books from India (U.K.)
   45, Museum Street, London, W1. Tel: 0171-405 7226.
4. The Sikh Missionary Society (U.K.), 10 Featherstone Road,
   Southall, Middx. UB2 5AA. Tel: 0181-574 1902
5. Star Book International
   112, Whitefield Street, London, W1. Tel: 0171-388 9832
6. Jaysons & Co., 265-267 Soho Road, Handsworth,
   Birmingham. Tel: 0121-523 6851

Acknowledgements

My sincere thanks are due to Dr. Mangat Rai Bhardwaj of Handsworth Technical College, Birmingham, who read the first draft of the book and gave valuable suggestions.

I am also grateful to Dominic Commane and Cornlieous Barton students of Panjabi at Sidney Stringer Comprehensive School and Community College, Cox Street, Coventry for illustrating the book.

I very much thank Hopkins & Bailey, Birmingham, for getting the book printed on time.

I am also grateful to Mr. R. Akant (graphic designer), 22 Khana Market, Tanda Chowk, Jalander Pb. India for designing the book.

Finally and above all, I am deeply indebted to my wife, Satwant Nagra, for her inspiration and encouragement throughout.

J.S. Nagra
Author

Introduction

This book is the first one in the 'Panjabi Made Easy' series. It is meant primarily for beginners of Panjabi. It may be of use to more advanced learners and teachers of students whose first or dominant language is English. It is also the first book in the series designed for those students preparing for the G.C.S.E. examination in Panjabi.

Slightly modified Roman script is used throughout to facilitate the learning of Panjabi sounds, but not to replace the Panjabi script. I believe that learning the Panjabi script is an exciting intellectual adventure which must not be missed by anyone interested in the language, though it is perfectly possible to learn spoken Panjabi without learning the Panjabi script.

All learners are advised to listen attentively to native speakers of Panjabi. The Panjabi script represents the Panjabi sounds fairly systematically (sometimes more so than the Roman alphabet represents the English sounds), but no script is perfect.

The meanings of some of the words used in each lesson are given in the lesson itself. For the meanings of the other words, consult the list on pages 45-48.

J.S. Nagra.

An Important note on Pronunciation

Panjabi has ten sounds which are called vowel sounds. These are written with the help of three letters:—

ੳ, ਅ and ੲ. They can be divided into three groups.

(i)	ੳ	group—(u)	ਉ ਊ ਓ
(ii)	ਅ	group (a)	ਆ ਐ ਔ
(iii)	ੲ	group (i)	ਇ ਈ ਏ

(i) u ਉ — Like the second sound in the English word put.
ū ਊ — Like the second sound in the English word boot.
o ਓ — This sound is also used by the older Punjabis in the word pole. Learn it by imitating them.

(ii) a ਅ — Like the first sound in the English word about.
ā ਆ — Like the first sound in the English word arm.
æ ਐ — Like the second sound in the English word cat but slightly longer.
ɔ ਔ — Like the second sound in the English word pot but slightly longer.

(iii) i ਇ — Like the second sound in the English word fit.
ī ਈ — Like the second sound in the English word deep.
e ਏ — This sound is used by the older Punjabis in the word gate. Listen to and imitate them.

Since we had to follow the principle of one sound, one symbol, and since there are more sounds in Panjabi than there are letters in the English alphabet we had to add bars and dots to some of the English letters and to introduce new symbols æ and ɔ

A bar over the symbol (as in ā, ī, ū) shows that the sound is long.

A dot under a symbol (as in ṭ, ḍ, ṇ, ṛ) shows that the sound is produced by curling the tongue against the roof of the mouth. It is very important to produce these sounds in this way and not in the English way, otherwise there can be confusion. Without dots, t, d, n should be pronounced as in French and not as in English. (Help should be sought from a teacher of French).

When h occurs after k, t, ṭ, c, p (as in kh, th, ṭh, ch, chh, ph) it should not be pronounced as a separate sound but the sound preceding h should be pronounced with a strong puff of air.

The symbol ~ when placed over vowel letters indicates that the vowel is pronounced both through the nose and the mouth.

PRONUNCIATION OF PANJABI

ṭ, ṭh, ḍ, ḍh, ṇ, ṛ, ḷ
and
t, th, d, dh.

Look at the following diagrams carefully and note the position of the tongue for pronunciation of the Panjabi sounds compared with that for the English sounds. If you want your spoken Panjabi to be properly understood, avoid pronouncing these sounds like the English t and d.

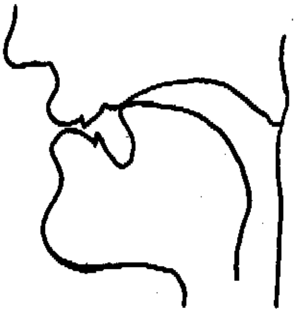

When you pronounce the English t and d, the tip and the upper side of your tongue touches the gumridge behind the upper teeth.

English t and d

It is important that when you pronounce the Panjabi ṭ ṭh ḍ ḍh ṇ ṛ and ḷ (ਟ ਠ ਡ ਢ ਣ ੜ ਲ਼) you should curl your tongue backward and the lower side of your tongue touch the hard palate.

Panjabi	**ṭ**	**ṭh**	**ḍ**	**ḍh**	**ṇ**	**ṛ**	**ḷ**
	ਟ	ਠ	ਡ	ਢ	ਣ	ੜ	ਲ਼

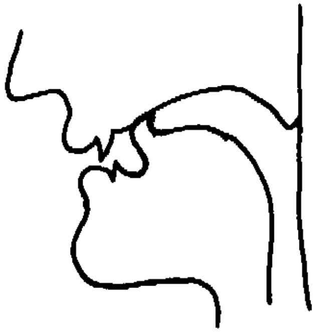

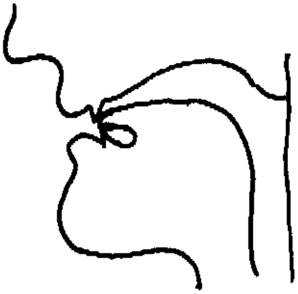

When you pronounce the Panjabi t th, d, dh, ਤ ਥ ਦ ਧ the tip of your tongue should touch your teeth.

Panjabi	**t**	**th**	**d**	**dh**
	ਤ	ਥ	ਦ	ਧ

ਉ Ūṛā u

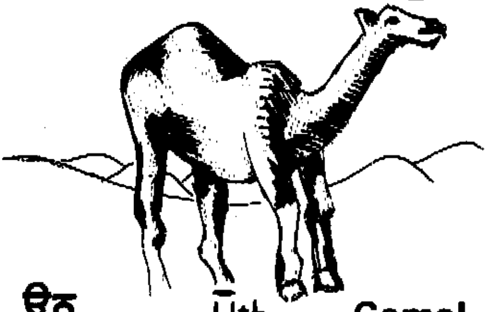

ਊਠ Ūṭh **Camel**

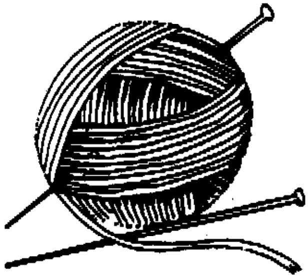

ਉਨ Un **Wool**

ਅ æṛā a.

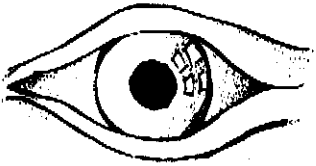

ਅੱਖ Akh **Eye**

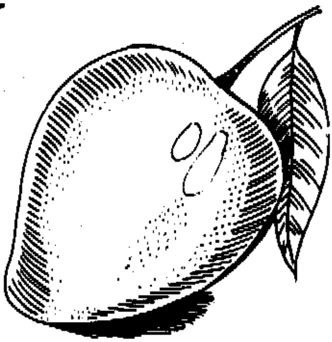

ਅੰਬ Amb **Mango**

ੲ Īṛī ī

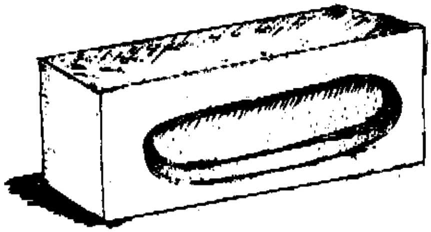

ਇੱਟ Iṭṭ **Brick**

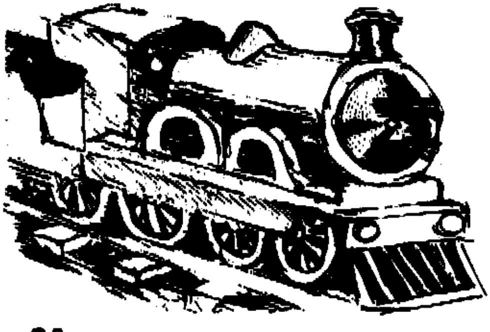

ਇੰਜਣ **Engine**

ਸ Sassā s

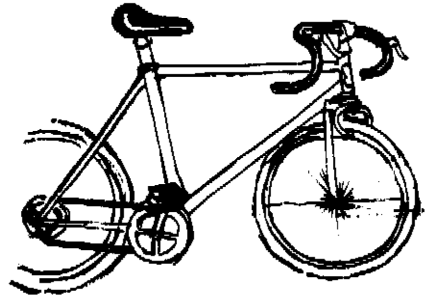

ਸਾਈਕਲ Sāīkal **Cycle**

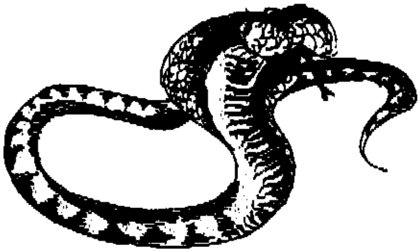

ਸੱਪ Sapp **Snake**

ਹ Hāhā H

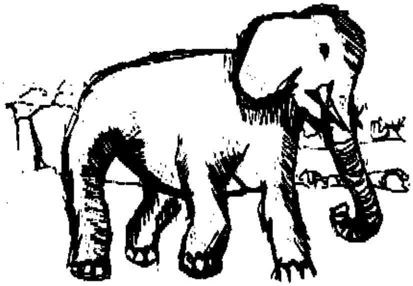

ਹਾਥੀ Hāthī **Elephant**

ਹੱਥ Hath **Hand**

ਕ Kakā K

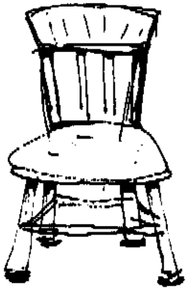

ਕੁਰਸੀ Kursī **Chair**

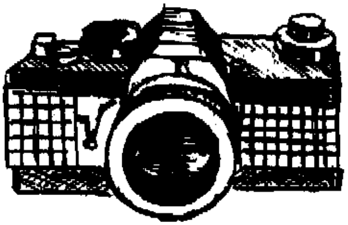

ਕੈਮਰਾ Kæmrā **Camera**

ਖ Khakhā Kh

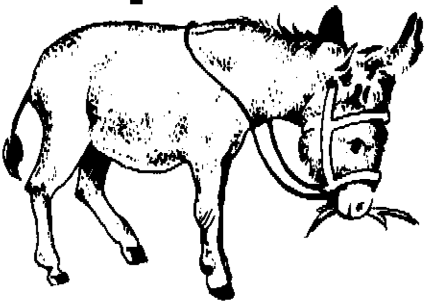

ਖੋਤਾ Khotā **Donkey**

ਗ Gagā G

ਗਾਂ Gā̃ **Cow**

ਗਮਲਾ Gamlā **Flowerpot**

ਘ Ghaghā Gh

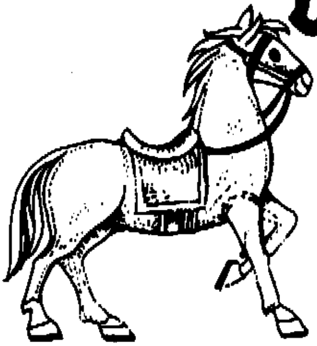

ਘੋੜਾ Ghoṛā **Horse**

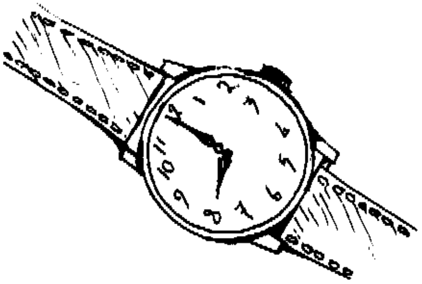

ਘੜੀ Ghaṛī **Watch**

ਙ Ngangā Nga

ਙ

This letter is not used to begin a word

ਚ Chachā Ch

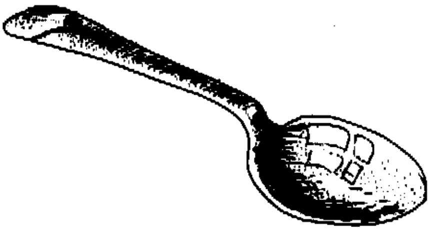

ਚਮਚਾ Chamchā **Spoon**

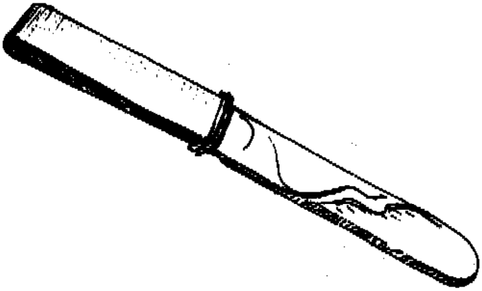

ਚਾਕੂ Chākū **Knife**

ਛ Chhachhā Chh

ਛਤਰੀ Chhatrī **Umbrella**

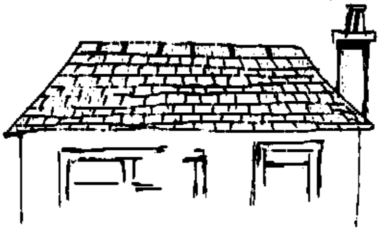

ਛੱਤ Chhatt **Roof**

ਜ Jajjā J

ਜੱਗ Jag **Jug**

ਜੁੱਤੀ Juttī **Shoes**

ਝ Jhajhā Jh

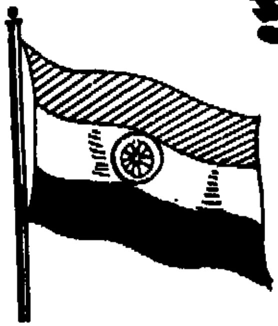

ਝੰਡਾ Jhaṇḍā **Flag**

ਝੋਲਾ Jhoḷā **Bag**

ਞ Njanjā Nja

ਞ

This letter is not used to begin a word

ਟ Ṭaĩkā Ṭ

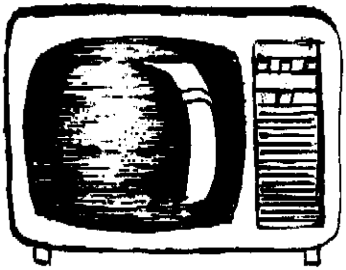

ਟੈਲੀਵੀਜਨ Television

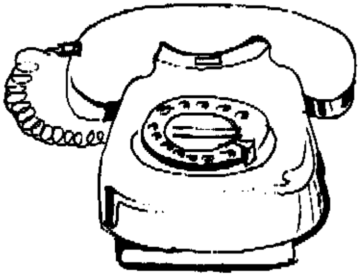

ਟੈਲੀਫੂਨ Telephone

ਠ Ṭhaṭhā Ṭh

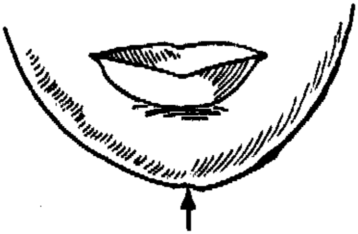

ਠੋਡੀ Ṭhoḍī Chin

ਡ Ḍaḍḍā Ḍ

ਡਾਕੀਆ Ḍākīā Postman

ਡੱਡੂ Ḍaḍḍū Frog

ਢ Ḍhaḍhā Ḍh

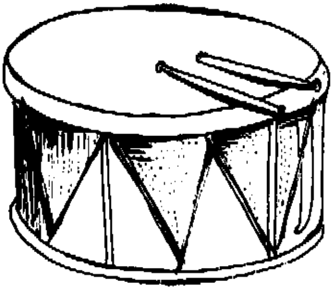

ਢੋਲ Ḍhol Drum

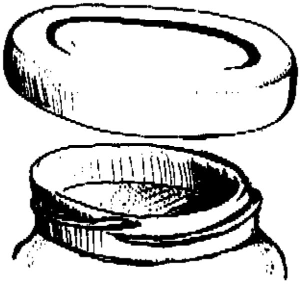

ਢੱਕਣ Ḍhakkaṇ Lid

ਣ Ṇãṇā Ṇ

ਣ

This letter is not used to begin a word

ਤ Tatā T

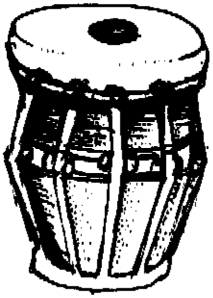

ਤਬਲਾ Tablā Drum

ਤਲਵਾਰ Talwār Sword

ਥ Thathā Th

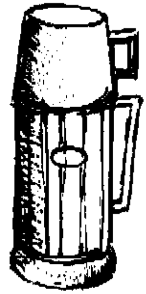

ਥਰਮੋਸ Thermos

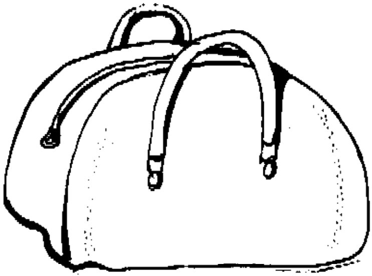

ਥੈਲਾ Thælā Bag

ਦ Dadā D

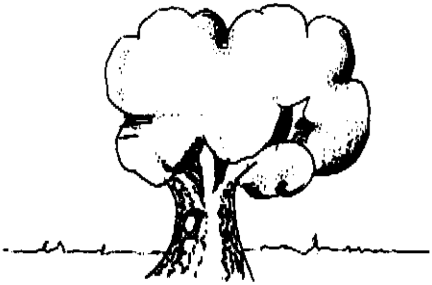

ਦਰੱਖ਼ਤ Darakḥat Tree

ਦੋਧੀ Dodhī Milkman

ਧ Dhadhā Dh

ਧਾਗਾ Dhāgā Thread

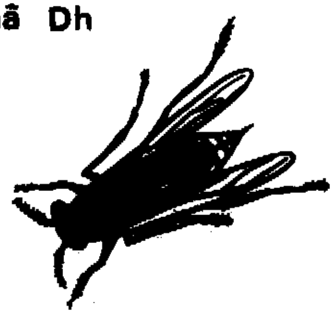

ਧਮੋੜੀ Dhamoṛī Wasp

ਨ Nannā N

ਨੱਕ Nakk **Nose**

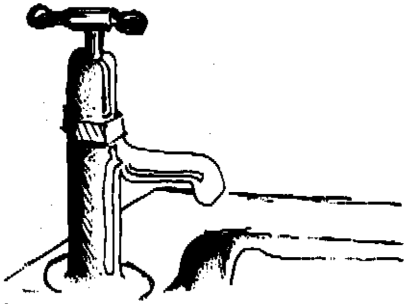

ਨੱਲਕਾ Naḷkā **Tap**

ਪ Papā P

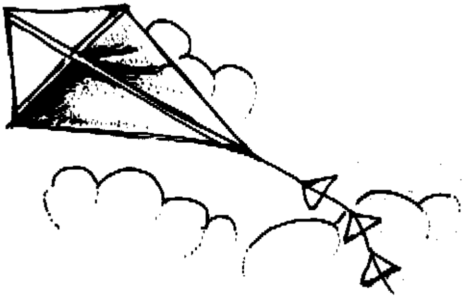

ਪਤੰਗ Patang **Kite**

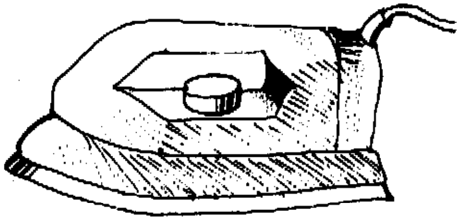

ਪ੍ਰੈਸ Press **Iron**

ਫ Phaphā Ph

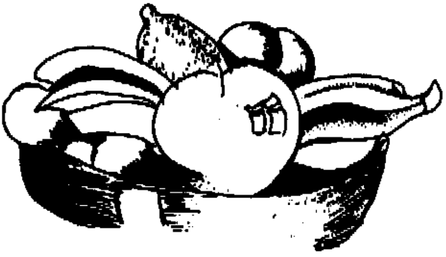

ਫਲ Phal **Fruit**

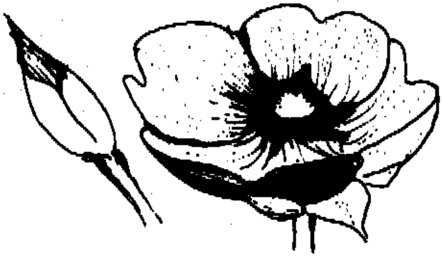

ਫੁੱਲ Phull **Flower**

ਬ Babā B

ਬਸ Bus

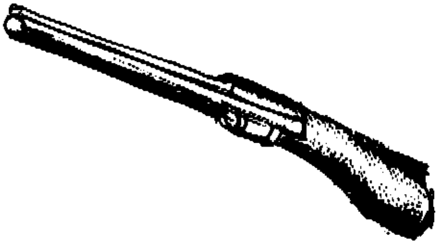

ਬੰਦੂਕ Bandūk Rifle

ਭ Bhabhā Bh

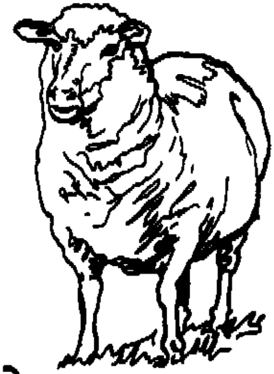

ਭੇਡ Bheḍ Sheep

ਮ Mamā M

ਮੁਰਗੀ Murgī Hen

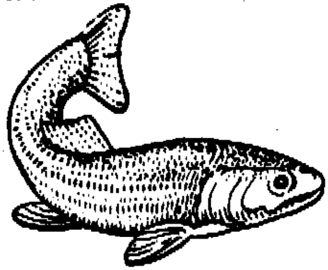

ਮੱਛੀ Machhī Fish

ਯ Yayā Y

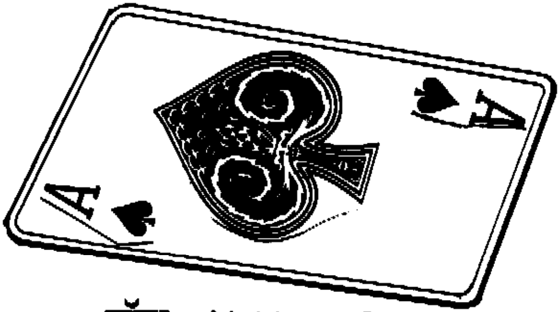

ਯੱਕਾ Yakkā **Ace**

ਰ Rārā R

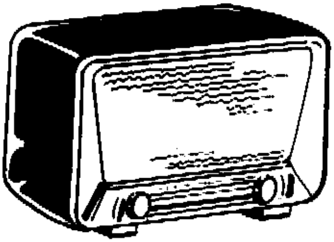

ਰੇਡੀਓ **Radio**

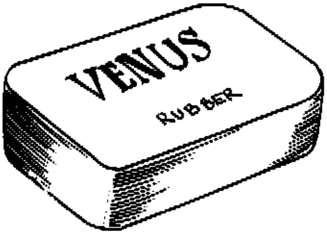

ਰਬੜ Rabaṛ **Rubber**

ਲ Lalā L

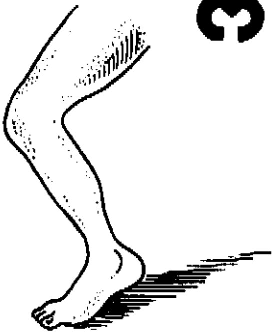

ਲੱਤ Latt **Leg**

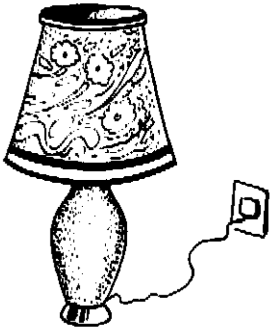

ਲੈਂਪ **Lamp**

ਵ Wâwâ W

ਵਾਲ਼ Wāl Hair

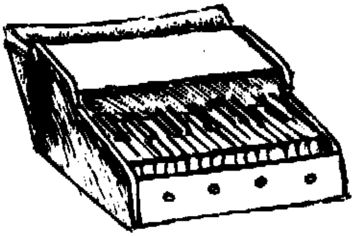

ਵਾਜਾ Wājā Musical Instrument

ੜ Ṛāṛā R

ੜ

This letter is not used to begin a word

ਸ਼ Shashā Sh

ਸ਼ੇਰ Sher Lion

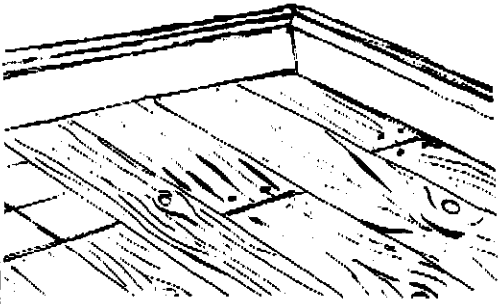

ਫ਼ਰਸ਼ Farsh Floor

ਖ਼ Ḳḥakhā kh

ਖ਼ਰਗੋਸ਼ Ḳḥargosh Rabbit

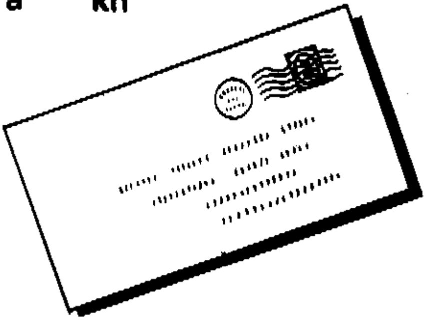

ਖ਼ਤ Ḳḥat Letter

ਗ਼ G̣ag̣a G

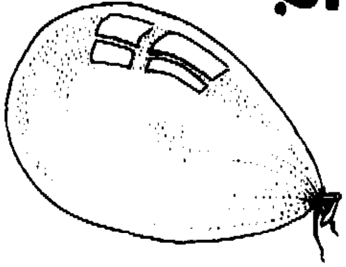

ਗ਼ੁਬਾਰਾ G̣ubārā Balloon

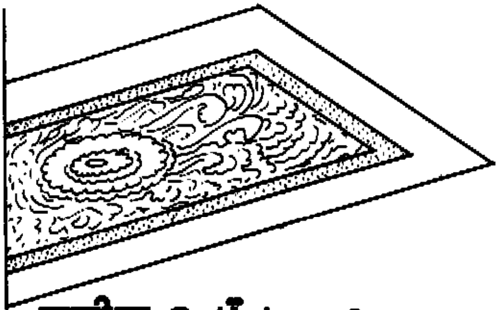

ਗ਼ਲੀਚਾ G̣alīchā Carpet

ਜ਼ Zazā Z

ਜ਼ੈਬਰਾ Zebra

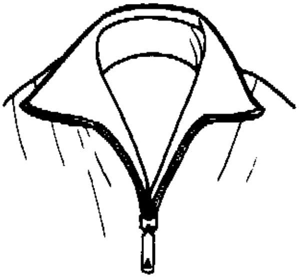

ਜ਼ਿਪ Zip

ਫ਼ Fafā F

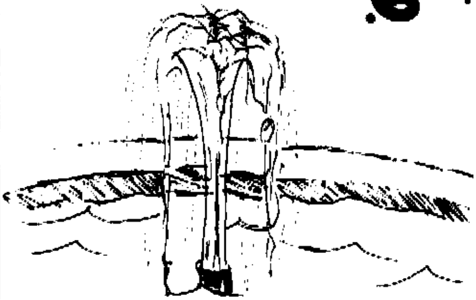

ਫ਼ੁਹਾਰਾ Fuhārā Fountain

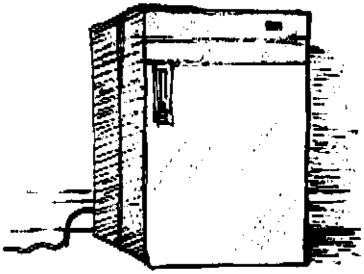

ਫ਼ਰਿਜ Fridge

ਲ਼ Ḷ

ਲ਼

This letter is not used to begin a word

ਪੰਜਾਬੀ ਪੈਂਤੀ (Panjabi Alphabet)

We call Panjabi alphabet Painti ਪੈਂਤੀ । ਪੈਂਤੀ also means thirty-five. There were originally ਪੈਂਤੀ letters in the Panjabi ਪੈਂਤੀ. That is why it is called ਪੈਂਤੀ.The thirty five letters of the Panjabi Painti are.

ੳ	ਅ	ੲ	ਸ	ਹ
ūṛā	aṛā	iṛī	sassā	hāhā
u	a	i	s	h
ਕ	ਖ	ਗ	ਘ	ਙ
kakā	khakhā	gagā	ghaghā	ngangā
k	kh	g	gh	nga
ਚ	ਛ	ਜ	ਝ	ਞ
chachā	chhachhā	jajā	jhajhā	n janjā
ch	chh	j	jh	n ja
ਟ	ਠ	ਡ	ਢ	ਣ
ṭainkā	ṭhaṭhā	ḍaḍā	ḍhaḍhā	ṇāṇā
ṭ	ṭh	ḍ	ḍh	ṇ
ਤ	ਥ	ਦ	ਧ	ਨ
tatā	thathā	dadā	dhadhā	nanā
t	th	d	dh	n
ਪ	ਫ	ਬ	ਭ	ਮ
papā	phaphā	babā	bhabhā	mamā
p	ph.	b	bh.	m
ਯ	ਰ	ਲ	ਵ	ੜ
yayā	rārā	lalā	wāwā	ṛāṛā
y	r	l	v	ṛ

ੳ, ਅ and ੲ are called swar ਸਵਰ (Vowels) and the rest are called Vianjan ਵਿਅੰਜਨ (Consonants), Five extra ਵਿਅੰਜਨ have been produced by putting a dot under the Letter. These are.

ਸ਼	ਖ਼	ਗ਼	ਜ਼	ਫ਼
shashā	k̤hak̤ha	g̤ag̤a	zazā	fafā
sh	k̤h	g̤	z	f

ਪੰਜਾਬੀ ਪੈਂਤੀ

ੳ	ਅ	ੲ	ਸ	ਹ
ਕ	ਖ	ਗ	ਘ	ਙ
ਚ	ਛ	ਜ	ਝ	ਞ
ਟ	ਠ	ਡ	ਢ	ਣ
ਤ	ਥ	ਦ	ਧ	ਨ
ਪ	ਫ	ਬ	ਭ	ਮ
ਯ	ਰ	ਲ	ਵ	ੜ
ਸ਼	ਖ਼	ਗ਼	ਜ਼	ਫ਼

At this stage you need not pay any attention to ਙ, ਞ, ਖ਼, and ਗ਼. Most Punjabis never use them in their speech. However, like them; you should be familiar with these letters in order to read those who do use them.

Can you identify these letters now?

ਅ	ਛ	ਵ	ਣ	ਟ
ਢ	ਠ	ੲ	ੳ	ਘ
ਜ	ਲ	ਤ	ਗ	ਯ
ਰ	ਹ	ਮ	ਚ	ਸ
ਖ	ਕ	ਧ	ਙ	ਨ
ਝ	ਬ	ਦ	ਪ	ਞ
ਥ	ੜ	ਫ	ਡ	ਭ
ਲ਼	ਸ਼	ਗ਼	ਫ਼	ਖ਼
		ਜ਼		

Mukta (a) ਮੁਕਤਾ No Sign

ਬਸ Bus to finish	ਘਰ Ghar House	ਸਪ Sapp Snake
ਕਪ Cup	ਜਗ Jug	ਕਮਲ Kamal
ਹਨ Han are	ਵਲ Wal towards	ਕਣਕ Kaṇak Wheat
ਸਨ San were	ਸਭ Sabh all	ਮਟਰ Maṭar Peas
ਜਲ Jal Water or burn	ਰਖ Rakh to put	ਸੜਕ Saṛak Road
ਚਲ Chal Go	ਦਸ Das Ten	ਪਰਬਤ Parbat Mountain
ਫੜ Faṛ Catch	ਗਰਮ Garam hot	ਦਰਦ Dard Pain

ਕਰ Kar to do	ਗਲ Gal Talk	ਤਰ Tar Swim or Cucumber
ਗ਼ਲਤ Galet Wrong	ਨਰਮ Naram Soft	ਫਰਸ਼ Farsh Floor

ਬਸ ਕਰ । ਘਰ ਚਲ । ਗਲ ਕਰ । ਹਥ ਫੜ । ਕਪ ਫੜ । ਬਸ ਫੜ ਘਰ ਵਲ ਚਲ । ਚਲ ਗਲ ਕਰ । ਕਪ ਰਖ । ਹਥ ਗਰਮ ਕਰ । ਸਭ ਘਰ ਹਨ । ਕਮਲ ਫਲ ਕਟ ।

ਬਸ ਫੜ ਘਰ ਵਲ ਚਲ ।

Kannā (ā) ਕੰਨਾ (ਾ)

as in Arm, Charm, Farm
Kanna makes the sound longer

ਅ+ਾ	ਆ	ā	Come
ਜ+ਾ	ਜਾ	Jā	Go
ਖ+ਾ	ਖਾ	Khā	Eat
ਗ+ਾ	ਗਾ	Gā	Sing
ਨ+ਾ	ਨਾ	Nā	No

ਕਾਰ Car	ਹਾਰ Hār Necklace	ਬਾਲਕ Bālak Child	ਚਮਚਾ Chamchā Spoon
ਗਾਜਰ Gājar Carrot		ਧਾਗਾ Dhāgā Thread	ਪਾਰਕ Park
ਚਾਰ Chār Four	ਚਾਚਾ Chāchā Uncle	ਵਾਜਾ Wājā Harmonium	ਹਰਾ Harā Green
ਰਾਤ Rāt Night	ਮਾਮਾ Māmā (Mother's brother) Uncle	ਕਾਲ਼ਾ Kāḷā Black	ਹਵਾ Hawā Air
ਚਾਹ Chá Tea	ਨਾਨਾ Nānā (Mother's Father)	ਪਾਲ਼ਾ Pāḷā Cold	ਪਤਾ Patā Address
ਰਾਗ Rāg Song	ਬਾਬਾ Bābā Grandfather	ਸਾਲ਼ਾ Sālā (wife's brother)	ਚਲਾ Chalā Drive

ਸਾਫ਼ Sāf Neat	ਦਾਦਾ Dādā Grand father	ਵਜਾ Wajā to play
ਘਾਹ Ghāh Grass	ਭਾਰਾ Bhārā Heavy	ਅਚਾਰ Achār Pickle
ਮਕਾਨ Makān House	ਆਰਾ Ārā Saw	ਤਬਲਾ Tablā Indian drum
ਅਨਾਰ Anār Pomegranate	ਤਾਰਾ Tārā Star	ਚਮਕਦਾ Chamkdā Shines

ਸ਼ਾਮ ਘਰ ਆ । ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਹੱਥ ਸਾਫ ਕਰ । ਖਾਣਾ ਖਾ । ਅਰਾਮ ਕਰ । ਮਕਾਨ ਸਾਫ਼ ਰਖ । ਚਾਚਾ ਆ । ਫਲ ਖਾ । ਰਾਗ ਗਾ । ਅੱਜ ਨਾ ਜਾ । ਕਾਕਾ ਆ । ਗਾਜਰ ਨਾ ਖਾ । ਧਾਗਾ ਕਟ । ਮਾਮਾ ਅੱਜ ਨਾ ਜਾ । ਕਾਰ ਚਲਾ ।

ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਹੱਥ ਸਾਫ ਕਰ ।

Sihari (i) ਸਿਹਾਰੀ (ਿ)

as in will, kill. It is a short sound.

ਹਿਰਨ Hiran Deer	ਦਿਨ Din Day	ਹਿਲ Hil to move	ਰਿਛ Richh Bear
ਸਿਰ Sir Head	ਦਿਲ Dil Heart	ਹਿਲਾ Hilā Move	ਸਿਖ Sikh to learn
ਲਿਖ Likh to write	ਮਿਣ Min to measure	ਪਿਤਾ Pitā Father	ਕਿਸਦਾ Kisdā whose
ਗਿਣ Gin to count	ਇਕ Ik One	ਧਿਆਨ Dhiān care	ਕਿਤਾਬ Kitāb Book

ਕਿਰਨ ਤਬਲਾ ਸਿਖ । ਹਿਰਨ ਫੜ । ਦਸ ਤਕ ਗਿਣ । ਨਹਿਰ ਵਲ ਨਾ ਜਾ । ਕਿਤਾਬ ਲਿਆ । ਹਿਲ ਨਾ । ਕਿਰਪਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾ । ਨਿਰਮਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਾਰ ਚਲਾ । ਬਸ ਵਿੱਚ ਘਰ ਜਾ ।

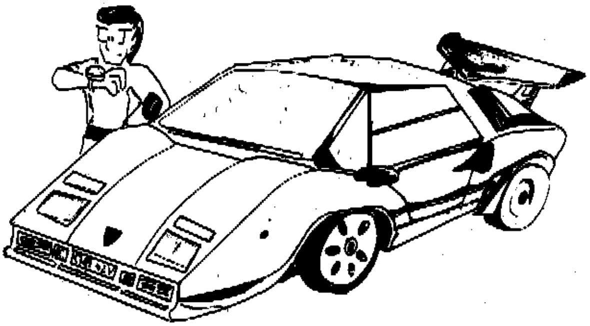

ਨਿਰਮਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਾਰ ਚਲਾ ।

Bihārī (ī) ਬਿਹਾਰੀ (ੀ)

as in week, seen. It is a long sound.

ਹਾਥੀ
Hāthī
Elephant

ਹੀਟਰ
Heater

ਘੜੀ
Ghaṛī
Watch

ਸੀਟੀ
Sīṭī
Whistle

ਮਾਸੀ
Māsī
Aunt (Mother's Sister)

ਚਾਚੀ
Chāchī
Aunt (Father's younger brother's wife)

ਪਾਣੀ
Pāṇi
Water

ਤਾਈ
Tāī (Father's elder brother's wife)

ਗੀਤ
Gīt
Song

ਦਾਦੀ
Dādī
Grand mother (Father's mother)

ਕਾਲੀ
Kāḷi
Black

ਨਾਨੀ
Nānī
Grand Mother (Mother's Mother)

ਪੀ
Pī
Drink

ਹਰੀ
Harī
Green

ਆਈ
Āī
Came

ਗਈ
Gaī
Went

ਸਬਜ਼ੀ
Sabzī
Vegetable

ਸਰਦੀ
Sardī
Cold

ਵੀ
W ī
Also

ਕਾਫ਼ੀ
Coffee

ਦਾਦੀ ਆਈ । ਨਾਨੀ ਵੀ ਆਈ । ਮਾਸੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਈ । ਪਰ ਚਾਚੀ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਈ । ਤੀਲੀ ਨਾਲ ਹੀਟਰ ਜਗਾ । ਗਰਮ ਕਾਫ਼ੀ ਪੀ । ਹਰੀ ਸਬਜ਼ੀ ਖਾ ।

ਗੀਤਾ ਦੀ ਤਾਈ ਆਈ । ਸ਼ੀਲਾ ਗੀਤ ਗਾ । ਸੀਟੀ ਨਾ ਵਜਾ ।

ਗਰਮ ਕਾਫ਼ੀ ਪੀ ।

Aunkaṛ (u) ਔਂਕੜ (ੁ)

as in Full, Pull

ਫੁੱਲ Phul Flower	ਗੁਲਾਬ Gulāb Rose	ਕੁਲਫੀ Kulfi Ice-cream
ਮੁਰਗੀ Murgī Hen	ਕੁਰਸੀ Kursī Chair	ਮੁੜ Muṛ Come back Turn
ਜੁਰਾਬ Jurāb Socks	ਉਹ Oh (He, She, That)	ਖ਼ੁਸ਼ Khush Happy
ਸੁਣ Suṇ Listen	ਰੁਸ Rus to get angry	ਉਡਦਾ Uḍ-da Flies
ਬੁਣ Buṇ Knit	ਪੁਲ਼ Puḷ Bridge	
ਤੁਰ Tur Walk	ਤੁਹਾਡਾ Tuhāḍā Yours	

ਰਾਮ ਗਲ ਸੁਣ । ਮੁੜ ਆ । ਕਾਕਾ ਰੁਸ ਨਾ । ਇੱਕ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁੱਲ ਲਿਆ । ਕੁਲਫੀ ਨਾ ਖਾ । ਜੁਰਾਬ ਬੁਣ । ਘਰ ਵਲ ਤੁਰ ਚਲ । ਪੁਲ ਵਲ ਨਾ ਜਾ ।

Dulankaṛ (ū) ਦੂਲੈਂਕੜ (ੂ)

as in Moon, Soon, Food

ਬੂਟਾ Būṭā Plant	ਚਾਕੂ Chākū Knife	ਮੂਲੀ Mūlī Radish
ਸੂਈ Sūī Needle	ਹੂਵਰ Hoover	ਝਾੜੂ Jhāṛū Broom
ਕਬੂਤਰ Kabūtar Pigeon	ਲੂਟਨ Luton (city in U.K.)	ਆਲੂ Ālū Potato
ਗਊ Gaū Cow	ਸੂਰਜ Sūraj Sun	ਲੂਣ Lūṇ Salt
ਝੂਠ Jhūṭh Lie	ਸਕੂਲ School	ਧੂੜ Dhūṛ Dust

ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਆਲੂ ਛਿਲ । ਸਕੂਲ ਜਾ । ਹੂਵਰ ਕਰ । ਮੂਲੀ ਨਾ ਖਾ । ਬੂਟਾ ਲਾ । ਚਾਕੂ ਲਿਆ । ਸੂਰਜ ਛੁਪ ਗਿਆ । ਕਬੂਤਰ ਫੜ । ਗਊ ਦੀ ਪੂਛ ਨਾ ਫੜ । ਦਾਲ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਪਾ । ਬੂਟ ਪਾਲਿਸ਼ ਕਰ । ਸੂਈ ਵਿੱਚ ਧਾਗਾ ਪਾ । ਸੂਈ ਨਾਲ ਕਮੀਜ਼ ਸੀ । ਦਰੀ ਦੀ ਧੂੜ ਝਾੜ !

Lāvān (e) ਲਾਵਾਂ (ੇ)

as in Rain, Pain

ਕੇਲਾ Kelā Banana	ਸ਼ੇਰ Sher Lion	ਭੇਡ Bheḍ Sheep
ਸੇਬ Seb Apple	ਮੇਲਾ Melā Fair	ਹਰੇ Hare Green
ਟਰੇਨ Train	ਤਾਰੇ Tāre Stars	ਅਤੇ Ate And
ਰੇਲ Rail	ਸਾਰੇ Sâre All	ਕਪੜੇ Kapṛe Clothes
ਤੇਲ Tel Oil	ਸਾਡੇ Sāḍe Ours	ਨਿਆਣੇ Niāṇe Children
ਛੇੜ Chheṛ Touch	ਭਾਰੇ Bhāre Heavy	ਨੀਲੇ Nīle Blue
	ਤੁਹਾਡੇ Tūhāḍe yours	ਬੇੜੀ Beṛī Boat

ਬਲੇਡ
Blade

ਵੇਖਣਾ
Wekhṇâ
To look

ਰਾਮੇਸ਼
Ramesh
(Name of a boy)

ਕਮਲੇਸ਼
Kamlesh
(Name of a boy)

ਵੇਚਣਾ
We chṇă
To Sell

ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਖਾਣਾ । ਫੇਰ ਲੁਟਨ ਟਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ।

ਸੇਬ ਖਾ । ਸਾਰੇ ਕੇਲੇ ਨਾ ਖਾਣਾ । ਰਾਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲਾ ਦੇਖਣ ਜਾਣਾ ।

ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰ । ਬਲੇਡ ਨਾ ਛੇੜ । ਮੇਲੇ ਜਾ । ਸ਼ੇਰ ਵਲ ਵੇਖ । ਤਾਰੇ ਗਿਣ । ਅੱਜ ਨੀਲੇ ਕਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਸਕੂਲ ਜਾ ।

ਮਨਦੀਪ ਟਰੇਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਪਰ ਮੇਜਰ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਆਇਆ ।

Dulāvān (æ) ਦੁਲਾਵਾਂ (ੈ)

as in Fat, Hat, Cat

ਬੈਗ Bag	ਕੈਮਰਾ Camera	ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ Television
ਪੈਰ Pær Foot	ਪੈਦਲ Pædal on foot	
ਐਤਵਾਰ Aetwár Sunday	ਮੈਲ਼ਾ Mæla Dirty	
ਸੈਰ Sær Walk	ਮੈਲ਼ੇ Mæle Dirty (Plural of ਮੈਲਾ)	
ਭੈਣ Bhæn Sister	ਹੈ Hæ is	ਬੈਠ Bæth To sit

ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਕਪੜੇ ਮੈਲੇ ਹਨ । ਨਿਆਣੇ ਐਤਵਾਰ ਸਕੂਲ ਨਾ ਗਏ । ਕੈਮਰਾ ਠੀਕ ਕਰ । ਅੱਜ ਕਲ ਨਿਆਣੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਬਹੁਤ ਵੇਖਦੇ ਹਨ !

ਭੈਣ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰ । ਮੈਲੇ ਕਪੜੇ ਨਾ ਪਾ । ਤੁਹਾਡੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ ? ਅੱਜ ਸੂਰਜ ਚਮਕਦਾ ਹੈ ।

Hoṛa (o) ਹੋੜਾ (ੋ)

as in Boat, Goat

ਘੋੜਾ Ghoṛā Horse	ਕੋਟ Coat	ਖੋਤਾ Khotā Donkey
ਮੋਰ Mor Peacock	ਮੋਟਾ Moṭa Fat	ਖਾਓ Khāo Eat
ਕੋਲ Koḷ Near	ਰੋਟੀ Roṭi Chapati	ਪਾਓ Pāo Wear
ਬੋਲ Bol Speak		

ਸਾਡਾ ਤੋਤਾ ਉਡਦਾ ਹੈ । ਤੋਤਾ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਘੋੜਾ ਤੇਜ ਚਲਦਾ ਹੈ ।

ਅੱਜ ਕੋਟ ਪਾਓ, ਸਰਦੀ ਹੈ । ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲ । ਰਾਮੇਸ਼ ਦਾ ਭਰਾ ਮੋਟਾ ਹੈ ।

ਘੋੜੇ ਵਲ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਹਰਾ ਘਾ ਚਰਦਾ ਹੈ । ਖੋਤਾ ਹਿਣਕਦਾ ਹੈ । ਹੀਟਰ ਕੋਲ ਬੈਠ ।

Kanoṛā (ɔ) ਕਨੌੜਾ (ੌ)

as in Taught, Fought, Caught

ਪੌੜੀ Pɔṛī Ladder	ਹਥੌੜਾ Hathɔṛā Hammer	ਫ਼ੌਜੀ Fɔji Soldier
ਕੌਲੀ Kɔli Dish	ਰੌਲ਼ਾ Rɔḷā Noise	ਪੌਣਾ Pɔna $\frac{3}{4}$
ਕੌਣ Kɔṇ Who	ਕੌੜੀ Kɔṛi Bitter	
ਦੌੜ Dɔṛ Run	ਔਖਾ Ɔkhā Difficult	
ਸੌ Sɔ Hundred	ਮੌਤ Mɔt Death	ਫ਼ੌਜ Fɔj Army

ਕੌਲੀ ਵਿੱਚ ਦਾਲ ਪਾ । ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਰੌਲਾ ਨਾ ਪਾ । ਦਾਲ ਕੌੜੀ ਹੈ । ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ । ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਪੌਣਾ ਜਗ ਭਰ । ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦੌੜ ਕੇ ਚਲ। ਕੁਲਦੀਪ ਦੇ ਘਰ ਅੱਜ ਕੌਣ ਆਇਆ ਹੈ ? ਹਥੌੜੇ ਨਾਲ ਮੇਖ ਠੋਕ । ਪੌੜੀ ਲਾ ਕੇ ਕੋਠੇ ਤੇ ਜਾ । ਸੌ ਮੀਲ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਜਾਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ।

Adhikk ਅੱਧਕ (ੱ)

ੱ doubles the sound of the following consonant in the word. It sometimes changes the meaning of the words.

ਕੁੱਤਾ Kuttā Dog	ਅੱਖ Akkh Eye	ਇੱਟ Itt Brick
ਨੱਕ Nakk Nose	ਅੱਜ Ajj Today	ਬਿੱਲੀ Billī Cat
ਹੱਸ Hass Laugh	ਪੱਕਾ Pakkā Fast, Hard	ਮਿੱਠਾ Mitthā Sweet
ਦੁੱਧ Duddh Milk	ਗੱਡੀ Gaddī Train	
ਜੱਗ Jug	ਜੁੱਤੀ Juttī Shoes	
ਸੱਪ Sapp Snake	ਮੱਖੀ Makkhī Fly	

ਕੁਲਬੀਰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪਾ। ਨੱਕ ਸਾਫ਼ ਕਰ। ਅੱਜ ਮਨਦੀਸ਼ ਨੇ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ ਪੀਤਾ। ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਨਾ ਹੱਸ। ਕੁੱਤਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਜਾਨਵਰ ਹੈ। ਇੱਟ ਨਾ ਮਾਰ। ਅੰਬ ਮਿੱਠਾ ਫਲ ਹੈ। ਅੰਗੂਰ ਖੱਟੇ ਹਨ। ਰਸ਼ਵੀਰ ਮੇਰਾ ਪੱਕਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਸੱਜੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੈ। ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਪੱਤੇ ਸੁੱਕ ਗਏ। ਉਸ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਛੋਟੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਐਤਵਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਹੈ।

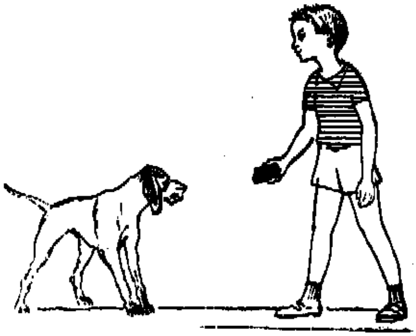

Tippee ਟਿੱਪੀ (ੰ)

Tippee ੰ gives the sound of a mild 'n'. It nasalises the vowel sound with which it is used. Tipee is used with those words which have symbols either in the beginning or below the words (eg ਿ, ੁ, ੂ). Tipee is also used with words having Mukta.

ਮੁੰਡਾ Mundā Boy	ਇੰਜਣ Engine	ਦੰਦ Dand Teeth
ਸਿੰਗ Sing Horn	ਸੁੰਦਰ Sundar Beautiful	ਢੂੰਡ Dhūnd Search
ਸਿੰਘ Singh (Name of a boy)	ਸੁੰਘ Sungh Smell	ਅੰਬ Amb Mango
ਪਿੰਡ Pind Village	ਖੰਡ Khand Sugar	ਚੁੰਜ Chunj Beak
ਸਿੰਜ Sinj To water	ਅੰਗੂਰ Angūr Grapes	ਪੰਛੀ Panchī Bird
ਚੰਗਾ Changā Good	ਧੁੰਦ Dhund Fog	ਪਤੰਗ Patang Kite

ਅੰਬ ਚੂਪ । ਫੁੱਲ ਸੁੰਘ । ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਨਾਮ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਪੰਛੀ ਦਰੱਖਤ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਦੀ ਭੈਣ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗਈ । ਪੰਛੀ ਉਡ ਰਹੇ ਹਨ । ਬਕਰੀ ਦੇ ਦੋ ਸਿੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਠੰਢ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾ। ਕੁਲਬੀਰ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਕੁੜੀ ਹੈ ।

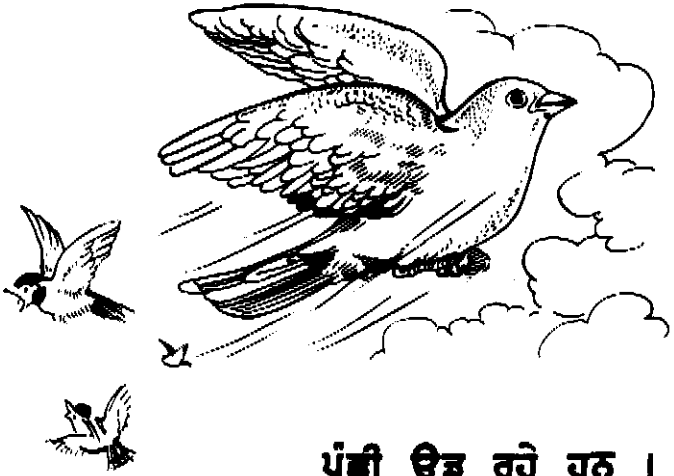

ਪੰਛੀ ਉਡ ਰਹੇ ਹਨ ।

Bindi ਬਿੰਦੀ (˙)

Bindi (˙) also gives the sound of mild 'n'. It too nasalises the vowel sound with which it is used. Bindi is used with ਾ, ੀ, ੇ, ੈ, ੋ and ੌ. Where the Bindi does not give any 'n' sound but simply nasalises a vowel we indicate it by placing the ~ symbol above the vowel.

ਗਾਂ Gā̃ Cow	ਕਾਂ Kā̃ Crow	ਆਂਡਾ Āṇḍā Egg
ਮਾਂ Mā̃ Mother	ਨੀਂਦ Nīd Sleep	ਭਾਂਡੇ Bhā̃ṇḍe Utensils
ਛਾਂ Chhā̃ Shade	ਗੇਂਦ Gẽd Ball	ਸਾਂਗ Sā̃g Copy
ਹਾਂ Hā̃ Yes	ਕਿਉਂ Kiū̃ Why	ਕੈਂਚੀ Kænchī Scissors

ਕਾਂ ਇੱਕ ਚਲਾਕ ਪੰਛੀ ਹੈ । ਗਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਥਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ । ਗੇਂਦ ਨਾਲ ਖੇਡ । ਆਂਡੇ ਦਾ ਆਮਲੇਟ ਬਣਾ । ਭਾਂਡੇ ਸਾਫ ਕਰ । ਕੈਂਚੀ ਨਾਲ ਧਾਗਾ ਕਟ । ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਕੂਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਈ ।

Rara (R) in the foot of a letter ਪੈਰੀਂ ਰਾਰਾ (੍ਰ)

When
R (੍ਰ) is written as a sub-script below another letter it is called the ਰ in the foot. Here it is important to remember that the vowel symbol used with the upper symbol is pronounced after the ਰ . For Example, in the word ਕ੍ਰੋਧ the o sound of the symbol ੋ is pronounced after ਰ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ Shrīmān Sir	ਅਪ੍ਰੈਲ April	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar A city in India
ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ Shrīmatī Madam	ਇਸਤ੍ਰੀ Istrī Woman or Press	
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ Krishan Name of a person	ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ Angrez English man	ਪ੍ਰੀਖਿਆ Prīkhiā Examination
ਕ੍ਰੋਧ Karodh Anger	ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ Programme	ਪ੍ਰਵੀਨ Parvīn Name of a girl

ਸੱਭ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ । ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ । ਕ੍ਰੋਧ ਨਾ ਕਰ । ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਈ । ਸਾਈਮਨ ਇੱਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਮੁੰਡਾ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਗਏ ।

ਹ at the end of a word in Panjabi is not pronounced. Such words are pronounced with a high tone. Some of these words commonly used in Panjabi are given below :-

ਚਾਹ, ਰਾਹ, ਇਹ, ਉਹ, ਮੀਂਹ, ਮੂੰਹ, ਕੜਾਹ, ਤੀਹ, ਵੀਹ, ਸਾਹ

We mark the high tone with symbol ´ Pronounce these words as :-

ਚਾਹ	Chá	ਤੀਹ	tí
ਰਾਹ	rá	ਵੀਹ	wí
ਇਹ	é	ਸਾਹ	sá
ਉਹ	ó		
ਮੀਂਹ	mí̃		
ਲਾਹ	Lá		
ਮੂੰਹ	Mū̃		
ਕੜਾਹ	Kaṛá		

Pronounce these words without any ਹ /H/ but with high tone. Ask a native speaker of Panjabi to pronounce these words and imitate him or her.

ਪੈਰ ਵਿੱਚ ਹ /H/(੍ਹ) in the foot of a letter.

੍ਹ symbol used as a subscript or ਹ in the foot as it is called, is not prunounced in Panjabi. Most (but not all) Panjabi words with '/h/੍ਹ in the foot' are pronounced with high tone. Again, imitate the native speaker in Panjabi.

ਪੜ੍ਹ	Páṛ	(to read)	ਬੰਨ੍ਹ	Bánn(to tie)
ਚੜ੍ਹ	Cháṛ	(to climb)		
ਜੜ੍ਹ	Jáṛ	(root)	ਆਲ੍ਹਣਾ	Álaṇā

ਪੱਗੜੀ ਬੰਨ੍ਹ । ਦਰੱਖ਼ਤ ਤੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹ । ਇਸ ਬੂਟੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਲੰਮੀ ਹੈ । ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ।

Page	Panjabi	Panjabi in Roman Script	Meaning
27	ਸ਼ਾਮ	Shām	name of a boy
	ਸਾਬਣ	sābaṇ	soap
	ਨਾਲ	nāl	with
	ਖਾਣਾ	khāṇā	to eat, meal
	ਅਰਾਮ	arām	rest
	ਕਾਕਾ	kākā	male child
	ਅੱਜ	ajj	today
	ਰੱਖ	rakh	to keep/ to put
	ਕੱਟ	cut	to cut
28	ਕਿਰਨ	Kiran	name of a girl
	ਤੱਕ	tak	up to
	ਨਹਿਰ	nehar	canal
	ਲਿਆ	liā	to bring
	ਕਿਰਪਾਲ	Kirpāl	name of a boy/girl
	ਨਿਰਮਲ	Nirmal	name of a boy/girl
	ਬਸ	bus	bus
	ਵਿੱਚ	wich	in
30	ਪਰ	par	but
	ਜਹਾਜ਼	jahāz	aeroplane
	ਤੀਲੀ	tīlī	match/stick
	ਜਗਾ	jagā	to light
	ਗੀਤਾ	Gītā	name of a girl
	ਸ਼ੀਲਾ	Shīlā	name of a girl
	ਵਜਾ	wajā	blow
31	ਰਾਮ	Rām	name of a boy
	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ ਦੀਆਂ	Dā/dī/de/diān	of
32	ਛਿੱਲ	chhil	peel
	ਲਾ	lā	to plant/put
	ਛੁੱਪ ਗਿਆ	shup giā	has set
	ਪੂਛ	pūsh	tail
	ਦਾਲ	dāl	pulse
	ਪਾ	pā	to put on
	ਪਾਲਿਸ਼	pālish	polish
	ਕਮੀਜ਼	kamīz	shirt

Page	Panjabi	Panjabi in Roman Script	Meaning
	ਸੀ	sī	to sow, was
	ਦਰੀ	darī	carpet
	ਝਾੜ	jhār	dust off
	ਧੂੜ	dhūṛ	dust
34	ਆਣਾ	āṇā	to come
	ਫੇਰ	fer	then
	ਦੇਖਣ	dekhaṇ	to see
	ਜਾਣ	jāṇ	to go
	ਮਾਲਿਸ਼	mālish	massage
	ਮਨਦੀਪ	Mandeep	name of a boy/girl
	ਮੇਜਰ	Major	name of a boy
	ਤੇ	te	on
35	ਸੁਖਦੇਵ	Sukhdev	name of a boy/girl
	ਗਏ	gaee	went
	ਠੀਕ	ṭhīk	mend, repair
	ਅੱਜ-ਕਲ	aj-kal	these days
	ਬਹੁਤ	bohat	a lot
	ਦੇਖਦੇ	dekhde	watch, see
	ਪਿਆਰ	piār	love
	ਕੀ	kī	what
36	ਤੋਤਾ	totā	parrot
	ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ	bol rihā hae	is speaking
	ਤੇਜ਼	tej	fast
	ਚਲਦਾ ਹੈ	chaldā hae	goes/walks
	ਭਰਾ	bhrā	brother
	ਚਰਦਾ ਹੈ	chardā hae	eats
	ਵੇਖੋ	wekho	look/see
	ਹਿਣਕਦਾ	hiṇkdā	neighs
37	ਲੜਾਈ	larāī	battle/fight
	ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ	mot ho gaī	died
	ਭਰ	bhar	fill
	ਦੇਰ	der	late
	ਇਸ ਲਈ	is laī	therefore
	ਕੁਲਦੀਪ	Kuldip	name of a boy/girl
	ਆਇਆ ਹੈ	āiā hae	has come
	ਮੇਖ	mekh	nail
	ਠੋਕ	ṭhok	to hammer

Page	Panjabi	Panjabi in Roman Script	Meaning
	ਕੋਠਾ, ਕੋਠੇ	koṭhā/koṭhe	roof/house
	ਮੀਲ	mīl	mile
39	ਕੁਲਬੀਰ	Kulbir	name of a boy/girl
	ਮਨਦੀਸ਼	Mandeesh	name of a boy/girl
	ਪੀਤਾ	pītā	drank
	ਕਲਾਸ	class	class
	ਪਿਆਰਾ	piārā	lovely
	ਜਾਨਵਰ	jānwar	animal
	ਮਾਰ	mār	to kill
	ਅੰਗੂਰ	angūr	grapes
	ਖੱਟੇ ਖੱਟਾ	khaṭe/khaṭā	sour
	ਰਸ਼ਵੀਰ	Rashvir	name of a boy/girl
	ਮੇਰਾ	merā	my
	ਮਿੱਤਰ	mittar	friend
	ਸੱਜੀ	sajjī	right
	ਪੱਤੇ	patte	leaves
	ਸੁੱਕ	suk	dry
	ਛੋਟੀ	chhotī	small/younger
	ਛੁੱਟੀ	chhutī	holiday
41	ਚੂਪ	chūp	suck
	ਜੀ	jī	used for respect
	ਨਾਮ	nām	name
	ਗਈ	gaī	went
	ਬਕਰੀ	bakrī	goat
	ਕੁੜੀ	kuṛī	girl
	ਦੋ	do	two
42	ਚਲਾਕ	chalāk	clever
	ਥਣ	thaṇ	teats
	ਮੈਨੂੰ	maeṇū	to me
	ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ	nahī āundī	does not come
	ਖੇਡ	khed	play
	ਆਮਲੇਟ	amlette	omlette
	ਕੁਲਵਿੰਦਰ	Kulwinder	name of a boy/girl
43	ਪ੍ਰੇਮ	prem	love
	ਵੱਡਾ	wadā	big, elder
	ਸ਼ਹਿਰ	shehr	city
	ਵਿਸਾਖੀ	visākhī	Panjabi festival

Page	Panjabi	Panjabi in Roman Script	Meaning
	ਗੁਰਦਵਾਰਾ	gurdwara	Sikh temple
44	ਰਾਹ	rā	path
	ਇਹ	eih (é)	this
	ਉਹ	oh (ó)	that
	ਮੀਂਹ	mī	rain
	ਲਾਹ	lā	to put down
	ਮੂੰਹ	mū	mouth
	ਕੜਾਹ	kaṛā	Indian sweet
	ਤੀਹ	tī	thirty
	ਵੀਹ	wī	twenty
	ਸਾਹ	sā	breath
	ਪੱਗੜੀ	pagṛī/pag	turban
	ਲੰਮੀ	lamī	long
	ਆਪਣੀ	āpṇī	your